

هیدی ریشه چوونئی (وهسا کو دهنگ
ژ پین مرۆقی نه هیت).
پابست (Pabest): پابه ند، گرتدای.
پابماه (Pabêmah): ژنکا ب حال
کولمه ها دویماهیئ ژ ئاقزیئ
بت (وهکی ئەم ب کوردی دبیتین:
یا لسه ر مه ه و رۆژین خوه).
پاپاسی (Papasî): پارئ بچویک و
کیم بها (هویرده).
پاپک (Papek): بابئ بچویک.
پاپوش (Papûş): پیتلاف.
پاتختی (Patextî): جه ژنا رۆژا
دووئ ژ داوه تی (لجه م یا ئەف رۆژا
یا ناقداره ب «سه رسبه حی»).
پاتوغ (Patûx): جهئ هلدانا ئالای.
پاتیل (Patîl): مه نجه لا سفری یا دهر
مه زن.
پاجامه (Pacamê): بیجامه،
شه لوال.

پ: تیپا سیئ یه ژ ئەلفابیئا زمانی
فارسی، کو هنده جارا دهیتته
گوهارتن و دبیتته (ف)،
وهکی (پیل = فییل، پارس =
پارس، سپید = سفید).
پا (Pa): پیئ (ئندامه کی له شی یه) -
بنئ هه ر تشته کی.
پا افزار (Pa ezfar): پیتلاف.
پا انداز (Pa endaz): ئەو تشتین
کو لبن پی خوه برائتین،
وهکی (مه حفویر و کومبار
و..... هتد) - که سی کو بو
قوماربازا تشتین قومارئ به رهه ف
دکه ت - گه واد (ئه وئ) کو دبتته
دهستک بو پویچکرنا نامویسا
که سه کی دی).
پابرجا (Paberca): موکوم، بنه جه -
سه ریئ، ژبیته.
پابرجین (Paberçîn): جوره کی

- پاجوش (Pacûş):** کوبیشه کرى (زاراوه کى جوتيارى يه، وه کى کوبیشه کرنا دارميوى).
پاچک (Paçek): ريخا چيلى کو هسک بييت.
پاچنبرى (Paçenberî): پى خواهه.
پاچنگ (Paçeng): کولهک، کونکا ديوارى.
پاچين (Paçîn): ده لنگى دهر پيى ژنکا کو ب کوريشک بييت.
پاخره (Paxerê): تهرمه (جهى روينشتنى ل دهرى مالى).
پاد (Pad): زيتره قانى، زيتره قان - تهخت.
پاداش (Padaş): پاداش، سزا (هقى کريارى، چ باش بييت و چ خراب).
پادره (Padrem): کوما خه لکى.
پادزه (Padzehr): دژى ژههري (ههه دهرمانى کو کارتیکرنا ژههري ژ بن بيهت).
پادشاه (Padşah): شاهى خودان تانج و تهخت.
پادگان (Padgan): جهى زيتره قانى ل تاخه کى.
پادگانه (Padganê): بان، سهريان
- په نجهر - کولهک.
پادوسپان (Padûspan): نازناف و پلا چوار کاربده ستين مه زن لسهر ده مى نه نوشيروانى.
پاده (Padê): کهل (که لى په زى، که لى گاميشا).
پادياب (Padyab): شويشتن، ده ستنميژ گرتن.
پادير (Padîr): ستوينى کو دادنه بهر ديوارى ژجه چوى دا نه هه رفيت.
پار (Par): بۆرى، سالا بۆرى - کورتکريا (پاره = پارچه، قطعه)، وه کى (پارچه کا په رۆکى) ههروه سا هه گه ر دوجار لدويش ئيک بهيت: (پار پار = زيغال زيغال، ريتال ريتال).
پاراو (Parav): پيره ژن.
پارت (Part): ملله ته کى ئيرانى بوو کول ده قهه را «پارت» يان ژى «پارتيا» (ده قهه ر هک بوو ل باکورى رۆژهلانا ئيرانى کو ژ خوراسانا نهو تا سنسلا چيايىن نه ل بورز و دهر باچا خه زه ر پيکدهات) ژيانا خوه دبرنه سهه ر، و پرانیا وان کۆچه رات بوون و ل بن کوبينا

پارنج (Parenc): پارڻ ڪو ددهنه

سترانبيٽو و موزيڪرته نا دل داوهتن
تاماده بن - پارڻ ڪو ددهنه
دختوري دا سه حڪه ته نه خواهشي.

پارنجن (Parencen): خر خالين ڪو

ژنڪ دڪنه پين خواه، حبول.

پارو (Parû): به فري، ههروهسا

ٽالاهه ڪي مينا به فري يي ڪو
قايقا پي دهانڙون.

پاره (Pare-ê): پرت، قهد، لهت،

ڪهر - پني - درپاي - ڪهلاشتي -
بهرتيل.

پارياب (Paryab): چاندنا ٿاڻي.

پارينه (Parîneh): يي پار، ڪهڻن،

دڙين.

پازاج (Pazaç): پيرڪ.

پازن (Pazen): نيري - بزني ڪوڻي.

پاس (Pas): زيره قاني - چاڻديري -

ريزگرتن - دانهڪ ژ شه ٿي يان
روڙي.

پاسبز (Pa sebz): (درڪه يه بو

ڪه سين پي برهشڪ، بي ٿيفلهح،

ڪور و بهش، ڪو پي وان نه يي
خير ٿي بت).

پاسخ (Pasux): بهرسف، وهلام.

پاشنه (Pşneh): په حني يا پيٽي.

دڙيان. سه روڙڪي ٿي ملهه تي يي

ناقدار ب (ئهشڪ) ل سالو ۲۵۰

بهري زاييني ل دڙي سلوڪي يا
راوهستيا و دهوله تا ئهشڪاني
دامه زرانند.

پارچ (Parç): دڙلڪي ٿاڻي.

پارچه (Parçê): په روڙڪ - پرت،

قهد، ڪهر (وهڪي ڪهره ڪي ناني).

پاردم (Pardum): پاليڻا ڪورتاني

يان زيني، ڪو دڙيخنه بن ڪوريا
دهوارا.

پارس (Pars): نه ته وهڪي ٿيراني يه،

ههروهسا ٿه و دهقه ره يا ڪو ٿه ٿ

نه ته وه لئ ٽاڪنجي بووين - دهنگي
سهي.

پارسا (Parsa): دهه مهه ن پاڻو -

ڪه سي ڪو خواه ژ گونه هي بدته
پاش.

پارسنگ (Parseng): بهري ڪو

دڪه نه د رهخي دي يي ترازي دا،

دا ههردو رهخ هندي ٿيڪ لئ
بهين.

پارسه (Parsê): گه دايي -

ڪه دخودايي.

پارگين (Pargîn): گوم، چالا ٿاڻا

پيس و گهني.

- پاشیب (Paşeyb):** دهره جکین کو پیچ بیچنه بن ئهردی.
- پاشیدن (Paşîden):** ره شانندن (ثاف ره شانندن).
- پاغر (Paxer):** ستوینا لبن بانئی خانئی.
- پافشارئ (Pafêşarî):** بهر خودان - اصرار.
- پاک (Pak):** پاکژ.
- پاکار (Pakar):** خزمه تکار، خولام.
- پاکباز (Pakbaz):** کهسئ کورد قومارئ دا ههمئ سامانئ خوه بدوړینت - ئه قیندارئ کوژ دله کی پاکژ بنیرته یارا خوه.
- پاک جامه (Pak camê):** دههمه ن پاکژ (د دهره حق ناموسی دا).
- پاک جفت (Pak cuft):** ژن یان زه لامئ کو خیانه تی ل هه قژین (ئ، ا) خوه نه کهت.
- پاک چهر (Pak çêhr):** خشکوک، روی ده لال.
- پاکدامن (Pakdamen):** بنیره: (پاک جامه).
- پاکئ (Pakî):** پاکژئ، دههمه ن پاکژئ - گویزان (ثالاقئ) که فن بی سهر تراشینئ).
- پاکیزه (Pakîzê):** پاک، پاکژ.
- پاگشا (Pa guşa):** میهشان کرنا بویک و زاقا پشتی داوه ت تمام دبیت، ئه و ژئ ژ بهر هندئ یه کو ریکا وانا ل مالا خوه شه کهن (دا بویک و زاقا هاتن و چوونا مالا وان بکهن).
- پالان (Palan):** کورتان.
- پالانه (Palanê):** بهیتوتا خانئی.
- پالانیدن (Palanîden):** گشاشتن - پاکژ کرن، بیژینک کرن - زیده کرن.
- پالاون (Palaven):** ئالاقئ پالاونتئ (صافینک، صافوک).
- پالاهنگ (Palaheng):** هه قسار.
- پالایشگاه (Palayêşgah):** جهئ پالاونتئ (جهئ پالاونت ناگازئ).
- پالیز (Palîz):** باغ، بیستان، وهرزئ خیار و گوندوړ و زه به شا.
- پامس (Pames):** گریدای، گرفتار، بیچاره.
- پانزده (Panzdeh):** هژمارا (۱۵) پازده.
- پانصد (Pansed):** هژمارا (۵۰۰) پینج سهد.
- پانیذ (Panîz):** شه کر.
- پاورچین (paverçîn):** بنیره:

- (پاږچین).
پایاب (Payab): بیرا نافی کوب
 دهره جک بیت دا د وان دهره جکا را
 بچن خواری و نافی بیننه دهر -
 جهین کیم ناث لبر لیثا رویاری
 یان دهریایی کو پی مروفی ژ
 نهدی بگریت - هیز، شیان، زاخ،
 خوراگری.
- پایا پای (Payapay):** پیکنگوهارتنا
 تشتا ل نافی را دو وهلاتان دا بیی
 کو پاره کن بدنه هه قدو.
- پایان (Payan):** دویماهی، نه نجام -
 خواری، نشیف.
- پای باز (Paybaz):**
 سه ماکهر (رقاص).
- پای تـخت (Paytext):**
 پایتخت (بازیری کو سه روک و
 جقاتا حوکمه تی لی بیت).
- پایدار (Paydar):** موکوم، بنه جه -
 بهرقرار - نه مر، هه رده می،
 ههروهه ر.
- پای دام (Paydam):** ته لهه.
- پای کوی (Paykûbi):** داوه ت،
 گو فند، سه ما.
- پایگاه (Paygah):** جه، در -
 مه قام، قه در - دهرازینک.
- پای مرد (Paymerd):** هاریکار -
 نافی بقیانی.
- پای موزه (Pay mûze-ê):**
 جه زمه.
- پایندان (Payendan):** گره و - جهین
 پی یا (بنی کوزجکی).
- پاینده (Payendê):** هه ر و هه ر -
 موکوم.
- پایه (Payê):** پیپک - شه نگسته -
 قه در و قی مته - پله و
 پایه (رتبه).
- پایه دار (Payêdar):** تشتی کو
 پیپک هه بت - پله دار د
 رتفه بهر بیت میری دا.
- پاییدن (Payîden):** زیره قانی
 لیکن، چاقدیری لیکن.
- پاییز (Payîz):** وهزی پاییزی.
- پاییزه (Payîzê):** پاییزی (چاندنا
 پاییزی).
- پایین (Payîn):** خواری، نشیف،
 بن، ژتیر.
- پایین پرست (Payîn perest):**
 خزمه تکار، خولام.
- پای تک (Pêptek):**
 تلمسک (تلمسکا خورمی یان
 تلمسکا تری).

پهحن، پان - قوتای، هه‌رشی، په‌رچقی.	پت (Pet): په‌رۆکی کۆژ موینی بزنا تیتنه چی‌کرن.
پخش و پلا (Pexş û pela): ژیک بژاله، پرت و به‌لاش.	پتت (Pêtet): توبه، توبه‌نامه.
پخل (Pexel): قه‌سه‌لی گه‌می یان جه‌هی.	پتک (Putk): چه‌کویچی ئاسنگه‌را.
پخمه (Pexmê): کیم عاقل، ده‌به‌نگ.	پتو (Petû): به‌تانی.
پدر (Pêder): باب (زه‌لامی کـو خودان زاروک بیت).	پتو (Petev): به‌رۆژ.
پدرام (Pêdram): پیـــــروز - خو‌هش (بو‌جهی) - قه‌نج.	پتواز (Petvaz): به‌رسف - په‌سه‌ند - هیلینا فرندا.
پدراندر (Pêderender): زیراب. پدرخته (Pedrextê): خه‌مگین.	پته (Pete): پیتهیل، بلیت.
پدرخوانده (Pêderxandê): ئەو که‌سه‌ی کۆ که‌سه‌ک دی وی ل شوینا بابی خو‌ه دانت.	پتی (Petî): فاله - رويس، تازی.
پدرزن (Pêderzen): خه‌زویر (بابی ژنی).	پتیاره (Petyarê): ئاتاف، زیان - به‌لا - کریت و ترسناک - خرابکار - دتو - ژنا خرابکار.
پدید (Pedîd): ئاشکرا، په‌یدا.	پچ (Pêç pêç): پست پست، نم‌نم (هیدی و د بن لی‌قائه دگه‌لیک ئاخفتن).
پذیرا (Pezîra): په‌سه‌ندکه‌ر - پیشوازی که‌ر.	پچـــــشک (Puçuşk): کوشپل (پشکل) ئی بزنی و مه‌رئ و حیشتری و.....هتند.
پذیرفتن (Pezîruften): په‌سه‌ندکرن - پیشوازی‌بکرن.	پچل (Peçel): قریزی، پیس.
پر (Pur): پر، تژی، مشت.	پخپخو (Pêxpêxû): گلیزانک.
پر (Per): په‌رئ فرندا.	پختن (Puxten): که‌لاندن، لیتان.
	پخته (Puxtê): که‌لیای (به‌ره‌ه‌ف بو خوارنی) - گه‌هشتی (بو‌فیقی) - مرۆقی کاردان و ب سه‌رپۆر.
	پخش (Pexş): په‌لاته، به‌لاشه -

- پرازده (Perazde-ê): گرکا
هه‌فیری.
- پراکندن (Perakenden):
په‌لاته‌کرن، بژاله‌کرن، به‌لافکرن -
په‌ریشانکرن.
- پراکوه (Perakuh): سه‌ری چیبای،
وی ره‌ختی چیبای.
- پران (Perran): فرنده، هه‌ر تشتی
کو بفرت ل ده‌می فرینی.
- پر آوازه (Pur avazê): پر ئاواز،
پر ده‌نگ - ناقدار، ب ناڤ و
ده‌نگ.
- پر آهو (Pur ahû): پر عیب.
- پر پایه (Pur payê): زیقریقه.
- پرت (Pert): دور - ره‌خ، کنار.
- پرتاب (Pertab): هافیتن (هافیتنا
تیر و گولله‌تویا و.....هتد).
- پرتابیان (Pertabîyan): کفاندار،
تیر هافیتن.
- پرتگاه (Pertgah): فره‌ک - رزده.
- پرتو (Pertuv): رو‌ناهی، تیروژک،
تیشک.
- پرچانه (Purçanê): پریتن.
- پرچم (Perçem): ئالا.
- پرچین (Perçîn): پیژان، په‌رژان.
- پر خاش (Perxaş): شه‌ر، شه‌رده‌ف،
شه‌ر نه‌یخ، جرره.
- پرخش (Perexş): رانیت هه‌سپ و
هیتسترا - شیر (شمشیر) - ده‌قک،
موس.
- پرخو (Perxev): کوار - که‌زاخه -
ئاده.
- پرداختن (Perdaxten): فه‌هوسوین
- لیکدان - نه‌نجامدان - مژویل
بوون - تمام بوون ژ کاره‌کی -
فالاکرن - پاره‌دان، مه‌زاختن.
- پردوش (Perdûş): شقیدی (شه‌شا
بۆری).
- پرده (Perdê): عه‌با - په‌رده -
په‌ردین ئالاقتین موزیکی وه‌کی
(عود، بزق، سنی تار و.....هتد) -
هه‌ر پارچه‌یه‌ک ژ شانویی.
- پررو (Pur rû): بی شه‌رم، زرشه‌رم.
- پرز (Purz): پویرتک (پویرتکی
خوختی) - هه‌روه‌سا رویی ب سه‌رقه
بیی نه‌زمانی پری چوکلکتین گه‌له‌ک
هویرن کوئه‌و جوکولک د ناقدارن
ب (پرز زبان: Purzê zeban).
- پرس (Purs): پرس، پرسیار.
- پرس (Pers): په‌رده.
- پرستار (Perestar): خزمه‌تکار،
که‌سا کو خزمه‌تا نه‌خو‌ه‌شی دکه‌ت،

سسته ر.	قه سر.
پرستارزاده (Perestar zadê):	پرگار (Pergar):
کورئ (یان کچا) خولامی یان خودامی یان ژئی به نی.	ژانستی هه نده سی دا بکار دهیت و وینین بازنه یی پی دهیت ته چیکرن (فرجال).
پرستش (Perestêş):	پرگاله (Pergalê):
په راستن.	باهر - پارچه - پنی.
پرستک (Perestuk):	پرگنه (Pergênê):
حاجی ره شک (فرنده که).	ناوچه - پاریزگه ه.
پرستک (Perestek):	پرما (Perma):
خزمه تکار.	ئالاقه که کو دار تراش بو کونکرنا داری بکار دئین.
پرستو (Perestû):	پرماس (Permas):
حاجی ره شک.	په رخاندن - دهست کرن (له مس کرن).
پرسش (Pursêş):	پرن (Peren):
پرسیار.	ستیرا په روین (ثریا) - ئارمیش، په رۆکی ئارموشی یی گولدار - بۆری - دوهی.
پرسم (Persum):	پرند (Perend):
ئاری کوب	ئارموش - شیر (شمشیر) - شقیدی (شه فا بۆری).
گرکیت هه قیری وهر دکهن دا نه میننه پیکفه.	پرنده (Perendê):
پرسه (Pursê):	فرنده، بالنده؛ پرندگان = کوما فرندا).
سه ره دانا نه خویشی - پرسه و سه ره خوشی ل به هیداریی.	پرنیان (Pernêyan):
پرسه (Perse-ê):	ئارموشی - شیر (شمشیر) - شقیدی (شه فا بۆری).
کۆلانی، فه لیته - گه رۆک، گه دا.	پروا (Perva):
پرسیدن (Pursîden):	بیهن فرهی - چه زکرن (رغبه) - تیبینی - چاقدان - ترس.
پرسیار کرن.	
پرش (Perêş):	
فرین، خوه هلاقیتن، خوه ها قییتن ژ جهه کی بو جهه ک دی.	
پرغونه (Perxûnê):	
کریت.	
پرکاش (Perkavêş):	
که زاختن.	
پرکم (Perkem):	
بی که لک، بی مفا، تشتی کو چو پی نه قه تیت.	
پرکوک (Perkûk):	
خانین مه زن،	

- پروار (Pervar):** قهله و - خانویی
هاښینی - ناگردانک.
- پرواز (Pervaz):** پهرقه کرنا فرندا -
فرین (فرینا فرندا و
فرزکا «باله فر») - ده پیت نازک و
کورت کو لسهر کاریتین خانی ریز
دکهن بهری بیتته ناخبانکرن.
- پروازه (Pervazê):** خوارنا کو
ریتنگ یان نیچیرشان دگهل خوه
دبهن - ناگرئ کو لبه ر پین بویک و
زاقا هلدکهن - پلپلک و زرزک و
ته یسوکین کو بسهر سه ری بویک
و زاقا دادکهن.
- پروانه (Pervanê):** په لاتینک -
ههروه سا گیانه وه ره که وه کی
طوری کول پیش یان پاش شیری
دچیت دا بهر ماییکین شیری
بخوټ و ب دهنگی خو
گیانه وه رین دی ژ هاتنا شیری
ناگه هدار دکهت - تالاقه کی
پهرداری ده ستکرده کو ب کوردی
ژی هه ر دیترنی په روانه، وه کی:
(پهروانا ترومبیلن یان فروکی) -
روخسه ت، ئیجازه، ده ستور نامه.
- پروانندن (Perveranden):**
پهروه رده کرن - فیرکرن.
- پروردگسار (Perverdêgar):**
پهروه رده کهر، ناغه که ژ ناڅین
خوډی.
- پروژ (Pervej):** نه ژاد.
- پروزن (Pervêzen):** بیژینک،
موخهل، یان هه ر تشته کی ژ فی
رهنگی.
- پرونده (Pervendê):** دوسیه.
- پرویز (Pervîz):** سه رکه فتی (مظفر،
فاتح) - ههروه سا بنیره (پروزن).
- پرویش (Pervîş):** سستی، بی
خه می، قوسیری، ته نبله ی.
- پروین (Pervîn):** کو مکه ستیرانه،
لی تنی شه ش ژ وان کو وه ک
ئوبشه کی نه لجه م هه ف خرڅه
بووینه، و ب چاف ده پینه دیتن،
بعه ربه ی دیترنی (ثریا).
- پره (Perrê):** په ر، کنار، ره خ (په ری
باژی ری) - هه ر تشته وه کی په ری
بیت، وه کی: په ری ناشی ناڅی.
- پرهازه (Perhazê):** داری پیتی کو
زوی ناگر تی بهر بیت.
- پرهون (Perhûn):** هه ر تشته کی
بازنه یی (بیدهر - توک، رستک
و..... هتد).
- پرهیز (Perhîz):** هشیار بوون،

- خوه دوورئییخستن ژ هه ر تشته کی زیاندار.
- پرهیزانه (Perhîzanê):** پارتیز (خوه دوورئییخستن ژ خوارنیتن خراب بۆ ئیشتی) - روژی، روژی بگرتن.
- پری (Perî):** کورتکریا په یفا «پریر»، کول پیشیا هندهک په یفتین وهکی (روز، شب، سال) دهیتن و ئانکوبا (بهری دو) ددهت، وهکی (پریروز = بهری دو روژا، پیتر - پریشب = بهری دو شه فا، شه فا دی - پریشال = بهری دو سالا، پیترار) - بهری، فریشته.
- پریدن (Perîden):** فرین، خوه هلاقیتن.
- پریدن (Purîden):** پر بوون، تژی بوون.
- پریز (Perîz):** قیرین، نرین، بعهره بی دبیتژنی (زئیر) - فریز (گیایه) - بیژینک.
- پریسا (Perîsa):** کورتکریا په یفا لیکدایا (بهری افسا) یه، ئانکو: که سی کو ئه جن و په ریا ئیخسیر دکهت - حيله کهر.
- پریشان (Perîşan):** بژاله - خه مگین، په ریشان - ئالوز -
- دهست تهنگ، دهستکورت.
- پریون (Peryûn):** گوری بوون.
- پز (Pez):** ئانکوا وی یا ده قودهق هه مان په یفا «پیژ» ه، کو ژ په یفا («پختن»؛ ئانکو: په حتن، پاتن) هاتیسه وهرگرتن، وهکی: نانپز (نانپیژ)، لی پرایا جاران ئانکوا وی یا گریدایه ب په یفا بهری وی فه، وهکی: آشپز: خوارن لینه ر (طبّاخ) - زودپز: قازانا بوخاری (ژ بهر کو تشتی تیدا زوی دکه لیت) و..... هتد).
- پزا (Peza):** که لهک (ئه و تشتی زوی بکه لیت).
- پزاوه (Pezavê):** کویر هه، ئیتوبین.
- پزشک (Pêzêşk):** پزشکی، نوژدار، دختر.
- پژ (Pej):** گر، کومت، چیا - ئه داث، کیم، پیساتی.
- پژاوند (Pejavend):** شینک (بین کو جلکا و هری پی دشون) - داری کو دادننه پشت دهری دا نه فه بیت.
- پژمان (Pêjman):** خه مگین - دلته نگ - په شیمان.
- پژمردن (Pejmurden):** خه مگین